

Nuorttanaste
maksu ovta
krivna jakko
dagast, blad-
de dinggu-
juvvu juokke
poasttarappe
lutte.

Nuorttanaste

Nuorttanaste
olgušboatta
guovte gerde
manost —
dam 15ad ja
dam 30ad
bäive juokke
manost.

Bajasrakadus- ja čuvvgitusbladde samidi.

»Gæča mon boadam farga«

»Leket maidai digis garvvasak.«

No. 2.

30ad Januar 1904.

6ad jakkodak.

Muite Lot!

„Son agjani.“

»Ja go son agjani, de valdiga olbmaguovtos su ja su aka ja su nieidaguovto gitti, dainago Herra aigoi su sæstet, ja soai doalvoiga su olguš ja luitiga su gavpug olgobællai« 1 Mos 19, 16

Gi læi dat, gutte agjani? — Lot, dat oskaldes Abraham vielja barne. Ja goas agjani son? Sæmma idet, go Sodoma ga rai duššaduvvut. Ja gost agjani son? Sodoma gædgeseini siskabædde. Gæk egje si, guðek su vurdde? Engelak — guokte engela, guðek læiga saddijuvvum su gavgot.

Lokke, dak sanek læk vaibmoi-čuoce ja ainasrak vuttivaldetatte. Mu haledus ja rokkadus Hærrai læ, atte dak du jurddagi ala galgašegje buktet. Gi dietta, daidek jure dak sanek læk dak, maid don darbašak. Hærra jiedna čuogja maidai oðða testamentast: »Muite Lot aka!« (Luk. 17, 32). Dat sæmma jiedna ovtast su balvægjen čuogja odne dudnji: Muite Lot. Mon aigom gæčæalet dudnji čajetet:

1. Mi Lot ješ læi.
2. Maid dat bibalværsa dudnji muittala dam birra.
3. Mi læi sivvam su ajatallami.
4. Maid saddoid su ajatallam gudi.

I. Mi læi Lot?

Dat læ okta duodalaš gačaldak. Jos mon dam mædda manašim, de mon im sattaši guoskatet daid kristalaš dovdastegjid, gæi mon dam bodost erinoamašet haledam avkotet. Don daidašik dalle mañel go dam čal- lag læk lokkam cælkket: Vuoi dadde Lot rievo, son læi okta vaivan čalmi- tes sivdnadus — okta jorggalkættes

olmai — okta mailme manna! Mi læi imašen, atte son vel ajatalaige?

Mutto mærkas dam, maid mon dal cælkam. Lot læi okta duotta oskolaš olmai — okta Ibmel manna — okta vanhurskesen dakkujuvvum sielo — okta vanhurskes olmai.

Jos don lokke læzak armo Ibmel est ožžom, Lot maidai læi dam dakkam. Jos dust læža audogasvuodda doavvo — Lotest maidai læi. Jos don oðða sivdnadus læzak Kristus Jesus siste — Lot maidai læi. Jos læzak don vagjolægje dam baskes gæino- mielde, mi tellemi doalvo, Lot maidai læi. Ale jake, atte mon okto læm, gutte dam duostam cælkket, allekge jake, atte mon dam alma bibal- duodaštusataga cælkam. Mon im si- ða, atte oktage galgga mudnji jakket, jos mon bibal mielde im sardno. Bas- sevuoiŋga læ buok vissesmættomvuodda dam aše dafhost mist eritvalddam, go son Pietar girjest su goččo »vanhurskesen« (2 Piet. 2, 7, 8), ja læ addam migjidi bevisa dam armo ala, mi Lot vaimost læi.

Duodaštussan dasa læ, atte son asai ibmelmættom baikest, gulai ja oini albmuga bahas dagoid (2 Piet. 2, 8), ja almaken i læm ješ ibmel- mættom ja baha. Jos olmuš galgga læt okta Daniel Babylonast, okta Obad- dias Akab dalost, okta Abijah Jerobe- an sogast, okta basse Nero gonagas sloatast ja okta vanhurskes olmai So- domast, de fertte son suittet Ibmel armo.

Nubbe duodaštus læ, atte Lot siello vaivvašuvai albmuga bahas da- goi gæcel. (2 Piet. 2, 8). Son mo- rašti, rafhetuvai ja su vaibmo bavča- sti, go son oini Sodoma suddo. Son dam sæmma dovdoo oini go Daved, dallego son cælkka: »Mon oinim daid

oskaldesmættomid ja fastasim, sin, guðek æi doallan du sane. Mu čal- mek gollgekk čæcejokkan sin diti, guðek æi doala du laga.« (Sal. 118, 158, 136). Aššen dasa læi aivestassi dat, atte son suiti Ibmel armo.

Aito dat læ bevisa dasa, atte su siollo bæivalažat vaivvašuvai dai ba- has dagoi bokte, maid son oini. Son i šaddam, nuftgo ædnagak miu aige- ge, mañasassi galmas ja fuolamættom. Harjanæbme i eritvalddam, nuftgo davja lave, su fina bastelas suddo fastevuodda dovdamuša.

Ædnagak suorgganek saggarak, go si algost suddo fastevuodda oaidne- gottek; mutto almaken harjanek farga dasa nuft, atte si fuolamættomak šad- dek Dat daptuvva galle juokke baikest, mutto erinoamašet stuora gavpugin. Mutto nuft i læm galle Lotin, ja dast mi arvedep, atte son læi oððasist-riegadam.

Daggaraš olmai læi Lot, — okta vanhurskes olmai — okta olmai, gæst læi Bassevuoiŋga sæile dam ala, atte son læi alme arbolaš.

Lokke, oudal go don vidasæb- bo manak, de muittot aldsesad, atte kristalažast mattek læt manga vaile- vuodda ja manga mæddadusa, ja al- maken matta son læt okta duotta kristalaš. Ik alma don bagjelgæča golle, vaiko dat vel lifčige gavdna- mest stanče siste. Nuft maidai ik galga don biettalet armo, vaiko vel stuora hægjovuodda siste dat gavdnu. Loga vidasæbbo, ja don boadak oaid- net, atte Lot divrraset boði makset su ajatallamest. Mutto ale fal vajal- datte, atte Lot læi Ibmela manna.

II.

Nubbadassi gæčadekop mi maid dat bibalværsa migjidi muittala Lot birra.

»Son ajatalai.« Lot dovdai dam hirmos dili, man vuolde Sodoma læi. Čuorvas Sodoma albmuga bahavuoda diti læi šaddam stuores Hærra oudast; mutto almaken ajatalai son. Lot didi, atte hirmos rangastus farga galgai almug ala boattet. Engelak legje čielggaset cækkam, atte Hærra læi sin saddim duššadet Sodoma, mutto almaken ajatalai son.

Lot jaki, atte duššadubme læi lakka, dastgo mi lokkap, atte son vulgi su vivaides lusa ja sidai sin batarussi vuolgget. Son celki sudnoidi: »Čuožželække, vuolgge olgus dam baikest, dastgo Hærra aiggo hævatet dam gavpuga.« (1 Mos 19, 14). Mutto almaken son ajatalai.

Lot oini, atte Hærra engelak čuožoiga ja vurdiga su, su aka ja su nieidaid, mutto almaken ajatalai son.

Lot gulai dai moare sadnedoalvoi čuorvvomen su belljidi: **Hoapot ječad! Batar!** Mutto almaken son agjani.

Son læi hiltjan, dalle go son lifči berrem læt doaimalaš. — Son læi oagjebas dalle go son lifči berrim læt mašotæbme, — čoaskes, go son lifči berrim læt bakas. Imašlaš læ, mesta jakkemættom. Mutto čala dam muittala mln diti.

Ædnagak læk min aigege Ibmela manain, guđek Lot laganak læk. Mærkaš rakis lokke, maid mon cækkam! Mon fast gærdom dam, nuft atte i boastot oktage ibmerd. Mon læm čajetam digjidi, atte Lot agjani. — Mon eækkam, atte vel odnege gavdnujek ædnak kristalaš olbmak ja nissonak, guđek **agjanek** dego Lot.

Manga Ibmel mana gavdnujek, guđek dittek sagga æmbo go si dakkak, ja guđek oinek gukkelidi go si sin dagoinæsek mannek, ja si ellek dam siste jage jage maŋest.

Si ječaidæsek galle dollek Kristus ja rakistek duottavuoda. Si galle haledek Ibmela sane gullat buttaset sardneduvvumen ja si guorraset juokke evangelium oppoi; mutto sin lutte gavdnu juoga, masa si æi burist liko. Davja læ sin mænmodus daggar, atte sin oapatæggi ja æra guoratallam kristalažai doavvo sin birra vuoladeddujuvu. Si oskok alme ala, mutto illa orrok aibašæme; maidai helveta si jakkek, mutto æi oro ballamen dast. Si rakistek Hærra Jesusa, mutto dak dagok, maid si su diti dakkek

læk harvak. Si vašotet bærgalaga, mutto orrok davja ævtodatolažat fillemen su lusasek. Si dittek, atte sin aige læ oadne, mutto si elek, dego dat lifči gæčætæbme. Si dittek, atte sist læ soatte, man čada si ferttijek mannak; mutto almaken orro min mielast, atte si aibas læk ječaidæsek bigjam oagjebas maššoi. Si dittek, atte sist læ gilvobalges man alde galggek viekkat, mutto almaken si čökkajek jaska. Si dittek, atte duobmo læ uvsa oudast, ja atte moarre læ lakkanæme, mutto almaken orrok si belotakki oadđenem. Oudolaš læ, atte si læk daggarak, go si læk æige æmbo.

Ja maid galggap mi dai olmui birra cækket? Si davja læk morasæn sin kristalaš fulkidi ja ustebidi, ja davja šadda olmuš ein osko hæga æppedet. Oktasažat mattek si namatuvvut Lot viellan ja oabban **Si ajatallik.**

Si læk dak, guđek jakkek ja maidai sardnok dam birra, atte olmuš i matte bassen goassege šaddat ja vuoinalažžan. Si galle suotasen adnek lokkat basse olbmuid birra ja oaidnet maidai sin allema, mutto almaken æi jake, atte Ibmela datto læ, atte si dam maŋnai galggek barggat, vaiko galle čala čielgaset dam oapata. Si læk maidai daggarak, guđek boastot læk addim **rakisvuoda** birra. Si sittek dokkit buokaidi, buokai dato mielde dakkat, ja si vajaldattet, atte Ibmel datto berre læk buok vuostamuš gačaldak. Si ballek ješječæsek biettalæmest, si ballek maidai buok oaffarin, mak Kristus diti dakkujuvvut galggek. Sin mielast i oro keme vegjolaš Hærra goččomid mielde dakkat. Buok navcaidæsekguim barggek si porta govdebun dakkat ja ruosa gæppasæbbun.

Si læk maidai daggarak, guđek sittek ustebvuoda adnet mailmin, si gavnek galle ašid, manditi si æi ollašet ærot ječæsek maillest, ja dat læ oainos, atte si æmbo ja æmbo mailme laganen šaddek. Si galle celkkek, atte i læk varalaš **uccanaš** mailmin hæredet — mutto si æi oaidne atte sin siello daggo bokte vahagattujuvvu.

Si læk maidai daggarak, guđek æi soada dam olmu siste asse suddo vuostai, lekus dat dal laikodak, oag-

jebasvuotta, hoppo luonddo, goarggagvuotta daihe miikkenessi. Si luittek daid luondosek bahadabid vœittal lassan mannat alma mange lavčest doalamtaga. Si celkkek: »Gosa be mon luondostam bæssam!« — Mon im šadda olles,« j. n. v.

Buokak, daggar kristalažak, mattek oktasaš namain namatuvvut, namalassi Lot vielljan ja oabban. **Si ajatalliek.**

Vuoi dadde, rakis lokkačam, don ik læk likkolaš, jos don Sodomast ajatalak. Don dieđak, atte dat i læk Ibmela datto. Maidai dovdak don, atte don likkolaš ik læk. Ajatallam læ kristalaža visses duššadæbme, ige oažo daggar olmuš oame-dovdo rafhe ollaset navdašet.

Galle veji læm maidai dust, lokke, okta aigge, go don burist gilvotallik; mutto don læk maŋnasak guođdam du **vuostas rakisvuodak**, — ikge læk goassege maŋnel šat dam sielo njalga rafhe dovdam mi algost læi, ja don ik boade dam goassege dovdat, ouddalgo don jorggalak ja dak-kagoađak dai vuostai dagoid. Duina læ dal aito dego læi Pietarin, gutte, dalle go Hærra Jesus fanggan valddujuvu, čuorvoi galle Jesusa, **mutto gukken maŋahelde.**

Boade ja gæča Lot! Bija Lot historia vaimod ala! Guoratalla Lot ajatallama ja šadda visesen!

Burist buokaidi dam ođda jage siste.

»Lavllot Hærrai ođda lavllagal Lavllot Hærrai buok ænam!«

Navt algga Salmaigrje čalle su salmas Kristus valldegodde videsvuoda ja hærvasvuoda birra. Dat sistesdoalla erinoamašet dam duottavuoda, atte Hærra oktonassi læ allag ja stuores; mutto buok æra albmugi Ibmelak læk čeppeibmelak. Dat čajeta, atte Israel Ibmel læ alme ja ædnam duotta Hærra ja gonagas, gœn rađđimvuoda vuollai buokak galggek vuollanet ja su dovdat ja dovdastet dannen. Dat duottavuotta læi juokkeriftes oskolaš Israelittalažži dovdosašše. Ja almaken goččo, salbma lavlodægje dam lavllaga ođda lavllan.

Okta læ dat, atte diettet, ja nubbe fasten vaimo visasmattujubmen dovdat, mi Ibmel su bassevuodast ja rakisvuodast læ. Go olmu osko-čalb-

me šerasma, rappasik sudnji dallanaga ođđa havskes siskaldes fuomašumid Ibmela härvasvuodast; ođđa ællemravnjik alggek likadet su vaimo siste, ja vaimo ollesvuodast devddujuvvu njuovča ramadus ja gittos-salmaiguim Ibmeli gudnen.

»Gudne lekus Ibmeli allagasast,« lavloi engeljoavkko Betlehem igjalimest. Ibmeli gudnen čuogja velage juovllasalbma juovllaija Ibmel manai njalmest. Guoratalamættom læ Ibmel härvasvuoda čiegnalvuotta, mittedmættom su rakisvuoda stuoresvuotta! Mađe čiegnalæbbut olmuš Ibmel härvasvuodast almostusa Kristus siste fate, dađe famolæbbut bagjana ramadus- ja gittos-salbma su allagvuoda guvllloi. Dam šærradvuotta šærasmatta olbmui manai čalmid, dam rakisvuotta liegadatta vaimo. Dat falota vela agalašvuodast agjaga, mi i goassege goika. »Allagvuotta ja härvasvuotta læ su muodoi oudast, gievrravuotta ja čigña læ su basse tempel siste.« (Sal. 96, 6).

Ibmel gudne ja ramadusa gulata juovllaigja Kristus šærvvegoddai. Gobmirdeket Hærra basse čiqai siste. Go olmuš oappa dovddat su giddeorromvuodas Ibmel siste, oappa dovddat su vœke ædnamlazat ja vuoinalazat, bagjana rokkadus su raddest alme guvllloi. Mutto gittalusain ja ramadusain balvvalet Hærra matta olmuš æska dalle, go son osko siste dovdda, atte son læ væketuvvum, dovdda atte son læ vuoinast aleduvvum bagjel aigalašvuoda, nuft atte i son balvval Hærra fal su addaldagai diti, mutto su ječas diti.

Mutto dam silloi, gutte Ibmela balvval æi rappas aivestassi havskes fuomašumek Ibmel orromvuodast, mutto maidai stuoremus fuomašumek Ibmela oaiivvelin ja dagoin mailmest. Mi oazžop oaidnet su siste ače, gutte i vajaldatte hæjomusge olbmui, i uecemusge albmuga, i oanekes boddošige guođe su stivrrijumes su giedast; mutto alo stivrrre son nuft, atte buokak galggek balvvalet su rakisvuoda oaiivelid. Dast mige oazžop riftes famo, roakkadvuoda ja visesvuoda mannat oudast guvllloi ja dævdet gædnegasvuottamek nuftgo kristalazak ja almuk dabe mailmest. Gost vulgi roakkadvuotta ja vuoina fabmo Jesus mattatus-manaidi sin ællembargostæsek? Aivestassi osko vissasmattuju-

mest, atte Jesus Kristus læ Ibmelest bigjujuvvum gonagassan buok bagjel, ja atte i son datto su famost adnet aivestassi dubmin varast mailme, mutto gagjot dam. Aivestassi Ibmel siste læ minge gievrravuotta, son læ min galbba ja sagga stuora balkka. Sivvan min hægjovutti læ, atte mi læk gukken Hærrast. Mutto ellep mi hægjovuodamek diti viesa æppadussi. Hægjovuoda boddoinge mi berrep navcaidæmek mielde čajetet gululašvuoda Hærrai. Lekop mi garvasak gatamuša ja osko gæino mielde vagjolet Ibmel armo ja duottavuoda agjagidi. Armo ukša læ migjidi ravastuvvum. Manne galgašæimek čuožžot olggon, go mist læ bæssamvuotta sisa, ja oazžop muosatet, man havske læ Hærra? Dast vuolgga buttestægje ja bassendakke fabmo, dast vuolgga maidai ođđa lavla Hærrai gudnen ja vuoina fabmo aibašet dam aige manñai, goas Jesus galgga nubbe gærde boattet ja vuoddotet su valdegoddes ædnam ala, man siste duottan šaddek salbmavullo sanek: »Lavllot Hærrai ođđa lavllagal Lavllot Hærrai buok ænam.«

J. H.

Buorre ođđajage

savam buok oappasidi, ustebidi ja »Nuorttanaste« mieldebargidi gukken ja lakka. Nuftgo buok »Nuorttanaste« lokkik dittek, læm mon dam ragjest go min ueca bladaš olgusboattegođi gæččalam væketet olgusadde nuft buorremusat go læm sattam. Mon læm čoaggam ja jorgalam bittaid darogielast ja dasto sisasaddim. Aigge læ rutta, čelkka sadnevajas, ja nuftarvveda juokkehaš, læm mon ollo aige ferttim golatet blađe diti, cereb porto, bapir ja æra golatusaid. Nuftgo ædnag gerdi juo blađe læ muitalam su golatusaides ja maidai su hæjos sisaboados, de mi dast oaidnep, atte G. F. Lund, gutte dam olgusadde, i tine, mutto tape su blaðes gæčel. Mutto almaken læ sust buorre doaivo, atte samek viššalæbbut alggek doallat blađe, ja maidai monge læm doivvom dam, mutto duššas. Mon læm maidai dovddam, atte ollo samek æi liko dasa, atte kommiššonærak čallek ja væketek olgusadde, mutto im læk vel vaibbam mu bargostam. Dal go »Nuorttanaste« algata dam 6ad jakkodaga, aigom vel gæččalet

videdet blađe buorremus lage mielde Mutto jos mon dovdam, atte bargost i læk avkke, de mon oktanaga æra mieldebargiguim ferttim høittet mu bargostam. Nuftgo ænas oasse mu dovdek, de dittek, atte mon im bargasamegiela ala mu ječam diti; dastgo mon gal burist birggem samegielbladitaga; mutto mon im datoši, atte min naššon galgga læt buok fuonemus nationai gaskast; mættto atte maidai samek dovdašegje ječasek avke. Mi oaidnep, atte min giella dat heitujuvvu skuvlain, ja ædnagak vaiddalek, atte same-manak bajasšaddek alma bajasčuvgitusataga dušše dai baggoskuvllai gæčel. Mi læ dasa sivvan? Mibe æra go sami ječasek fuolamættomvuotta. Jos sami albmugi mikkege galgga avken šaddat, de ferttijek dačak buok barggat migjidi, mutto almaken vaiddep mi darolažai ala. Gæččalekop mi buokak barggat oftarađid ja dovddop mi miu ječamek avke; dastgo oftarađalašvuotta dakka min gievrran ja famolažžan.

Lavvonjarg, Tanen den 2—1—1904

Henrik A. Henriksen.

* * * * *

* Gukken ja lakka. *

* * * * *

Aalesund gavpuk buollam.

Dam 23ad januar buli mæsta obba Aalesund gavpuk. Dolla algi hermetikkafabrikast. Dam bæive læi hirbmos garradalkke, ja damditi læi væjemættom dola časkadet. Biegga čuonanid bosoi visti ala, ja manga viste cakkanegje oktanaga. Aalesund gavpugest asse 12 duhat olbmui ja mæsta buokak daina bacce ravas alme vuolai. Vahag galgga læt 11 million kr. Ollo čevtodatolaš vække læ saddijuvvum Aalesundi, mutto buok daid væketægje namai šærvest læ okta nama, mi čuogja bagjel buok, namalassi Tuiskaædnam kæisar, Wilhelm nama. Šemma bæive juo, go gavpuk buli, saddi son Hamborgast Amerika linia stuora dampa, „Fønicia“ biktašiguim, borramušain, oadđadagaiguim j. n. v. væketam diti dam vuostas hæđe. Dat dampa læi maidai lagiduvvum dam lakkai, atte sati vuostavaldet 4000 olbmui aidardussi 8 bæive. 3 doaktara ja olles roaisto buocciadardægjek legje maidai mielde sad-

dijuvvum. Mutto kaisar i duttam vel dasa. Son komanderi olgusvuolget ovta stuora soatteskipa „Prinz Heinrich, mi læi Kiel havnast, dam mielde saddy son fielloid ja plankaid, barakaid rakadam diti Aalesundi, daidi vistetes olbmuidi.

Boatte nummarest muittalet mi æmbo Aalesund birra.

Soatte Nuortta-Asiast.

Ruošša ja Japaneser læva soadaskam.

Nuftgo mi ouddal juo »Nuorttanastest« læp muittalam, i læk gaskavuotta Ruošša ja Japan gaskast læmas vuogas; duot bahanikanes Ruošša bakke din æmbo videdet su famost nuorttast guvllui Asiast, erinoamašet læ son banides bassam Korea oazžot vuollases, daihe goit dammade, atte son buoremus hamanid bagjel radde. Japanesalaš diettalassi dasa i likom, dat arvvaladdai Ruoššain dam birra gukka, jeradi ja dutkai; mutto Ruošša læi hui hidis vastedet, vissa dam jurdagest, vai son burist dile oazžo rakkanet, maid galle Japanesalažak burist arvvedegje; si damditi gukka æi vuorddam; telegramak girdek dal mietta mailme daina sagain: »Soatte læ alggam.« Japanesalaš torpedodampak læk Port Arthur havnast baččegoattam ruoššalaš dampai ala ja golbma oalle stuora »slagaskipa« læk vahagattam buristrak. Dai skipai namak læk »Retvisan,« »Cesarowische« ja »Palada.« Æra telegramak diedetek, atte mænga ruoššalaš skipa læk duššaduvvum. Damlakai orro čajetame, atte Japan læ alggam vuoittet.

Ruošša læ dal bivdemen lobe olgosboattet Čoppismærafloaines, ječa dittek luittek go Giberaltarnuore čadda mannat, illa jakam. I læk galle vela buorre cælkket, moft daina sadin manna, ja maid dat min riki dugjo — daihe æra saaiguim, šaddap go mi maidege dovddat dam soade diti. Orro leme jakketatte, atte jos dušše Ruošša ja Japan soattaba, de dat migjidi i guoska nuoftege; mutto jos æra famok dasa sorrojek, mi galle balattatte læ, de oazžo dagjat šadda obba mailme soatte, ja jos dat dapaatuvvu, de lavkkep mi hæjos aigi sisa. Ječa dietteba Engelandi ja Franskalaš mašabago geččat. Okta ašše orro læme visses, dat namalassi, atte jos Japanesalaš tape, de dam stuora famok æi matte diktet mannat; dastgo i oktage nation mailmest haled, atte Ruošša fabmo ain stuoreb galgga šaddat. Dast læ juo dal bærrer stuora fabmo. Go mi mailmekarta ala geččasted ja oaidnep maggar ænamgappalaga bagjel dat radde sikke Europast ja Asiast, de ferttep mi hirmastuvvat.

Savamest lifči damditi, atte Japanesalaš i tapeši.

Europa rikai vælge

læ čuovvovaš talaiguim namatuvvum ja dasto jukkujuvvum juokke olbmua ala:

Norga 273 million kr. 117 kr. juokke olbmui
Sverige 349 — „ 67 „ —
Danmark 249 — „ 101 „ —
Finland 97 — „ 36 „ —
Rusland ja Polen 12430 million kr.
120 kr. juokke olbmui. Tyskarika
2504 million kr. 44 kr. juokke olbmui
Æra statak mak Tyska kaisar vuolde
læk 9770 million kr. 175 kr. juokke
olbmui. Østerika ja Ungaru 10639
million kr. 234 kr. juokke olbmui.
Sveits 66 million kr. 20 kr. juokke
olbmui. Muttom kantonak mak
Sveits radđim vuolde læk, 311 million
kr. 94 kr. juokke olbmui. Nederlan-
dene 1703 million kr, 324 kr. juokke
olmui. Belgien 2000 million kr. 224
juokke olbmui. England, Skotland ja
Irland 13582 million kr. 326 kr olbmua
ala. Frankarika 21848 million kr. 561
kr. olbmua ala. Spanien 7495 million
kr. 403 olbmua ala. Portugal 3222
million kr. 593 kr. olbmua ala. Græ-
kenland 622 million kr. 256 kr. ol-
mua ala. Italien 9103 million kr. 280
olbmua ala. Rumanien 1018 million
kr. 172 olbmua ala. Amerika ovtasta-
tjuuvvum statak 8052 million kr. 105
kr. olbmua ala. Æreb muttom æra
smava statak mak gullek oftastattu-
juuvvum statai vuollai 758 million kr
10 kr. olbmua ala.

Nuftgo dal dast oidnujuvu læk dat golma stata, namalassi Frankrika Spanien ja Portugal gæina læ stuoremus kruvna vælge olmušlogo mielde. Tyskarika, Sveits, Sverige ja Finland læk dak famok gæina læ uccemus statavælge olmušlogo mielde.

Gieldapappan Tanai

læ namatuvvum kand. teol. Liljedahl.

Okta nieidda

ofta amerikanalaš miššonærast læ šaddam Korea kaisar buoremus akkan ja goččujuvu (keiserinden af Korea). Muittaluvvu atte dat nuorra nisson muttom jagid dastouddal læi Norgast ja læi frelsesarmeia officeran. Dabbe vulgi son ja manai Armeastaššoni Japani. Su namma læi Miss Brown. Nuft læ gæst čabbesvuotta ja likko læ mielde, farga matta aleduvvut.

Japan kaisar

namma læ Mutsuhito, læ riegadam 1852, son goargnoi 1867 truvno ala. 1869 naittali kaisar Mutsuhito muttom radđijægje nieidain, gæn namma læ Haruko, sodnost læk 5 mana, dai

gaskast læ Joschihito Harunomiya, gutte læ truvna-arbijægje.

Mailme stuoremus soatteskipa

læ „Connecticut“ ja gulla dai Oftastatjuuvvum statai soatteflaattai. Dat læ 137 meter gukke, 23 meter gov-
dag, suvda 17,600 tons daihe 17600,000 kg. Maskingivrodak læ 16500 hæstafamok.

Mailme stuoremus dampaskipa

læ „Cedric,“ dat gulla „Hvide Stjernelinia“ (Vilggis nastelinjai) ja suvda 21 million kgr.

Apotekaren Čaccesuillui

læ namatuvvum Kristoffer Buck Troandemest.

Likkotesvuotta.

Fiskar ja ædnambargge Andreas Rolstad Perlarsenvik hævani 3ad februar. Son ja su viellja Oluf Rolstad, vulgi-ga ucca vadnasin njuorjofirbmid gæset, ja go soai læiga gæssemen, de duolmaiga soai vadnasa gobmot, nuft atte goabbašagak gæččaiiga merri. Oluf Rolstad gagjujuvu su fuolkestes, gutte gaddest oini likkotesvuoda ja bođi dallanaga. Andreas Rolstad, gutte hævani šaddai dušše 36 boares. Sust læi akka ja moadde smava mana

Mailme stuoremus olmai

læ okta nuorra ruošša, gutte læ dušče 22 jage boares, son læ dal 2 meter ja 65 centimeter allag daihe 4 alan ja 6 toma. (102 toma). Su namam læ Machmov ja jotta dal ja čajeta ječæs ruđai oudast. Su vanhema ja su oabbak læk davalaš olbmuk sturodagast.

Mailme divrrasæmus bladdë

læ „Klondyke Morning Post,“ mi olgusboatta gollegoavogavpugest „Davson City.“ Jakkasažžat maksa dat doallidi 1350 kruvna, ja okta nummar maksa kr. 27,00. Avertisementak sisavalddujuvu maksek 2,70 kruvna juokke linja. Dat læ vèhaš divrrasæbbo go min samegiel blađek ja al-maken læk dast æneb lokkek. Daina haddin maid „Klondyke Morning Post“ jagest maksa mattasæimek mi „Nuorttanaste“ doallat 1350 jage.

Dai 10 maņemus bitta læ H. A Henriksen čoaggam, jorggalam ja sisasaddim.

»Nuorttanaste« čalle prentejægje ja olgusadde læ G. F. Lund Sigerfjord, Vesteraalen.